

Seat	
No.	

Total No of Pages: 04

Kamala College, Kolhapur
(Autonomous)

M.A Part (II) Semester (IV)

Examination May- 2024.

NEP-2020 Level -6

Yoga and Naturopathy

Subject Code: DSE-404

Day and date : Wednesday, 08/05/2024

Total Mark:80

Time: 11.00 a.m. to 02.00 p.m.

Instruction:

- 1.Question no.1 is compulsory**
- 2. Answer any four question out of remaining six question.**
- 3.Figures to the right indicate full marks.**

.....
Q1) Fill in the blanks.

(20)

1.)where did naturopathy originate

- a) Europe b) Germany c) America d) India

2) Reti Bhakshan is treated by.....

- a) Hydro therapy b) sun therapy c) Mud Therapy d) Air Therapy

3) Colness, Smallness these are natural qualities.

- A) Air b) Sun c) water d) Mud

4) is called the father of sun therapy.

- a) Wilson b) Eld of just c) Hippocrates d) Louis kuhne

5) Pank bath comes under

- a) Mud Therapy b) Hydro Thrapy c) Ether Therapy d) Air Therapy

6) Massage is of Types.

- a) 3 b) 5 c) 6 d) 4

7) Fasting is under Therapy.

- a) Hydro b) Sun c) Ether d) Mud

8) Vitamin is obtained to body through sun bath

- a) A b) B c) C d) D

9) Appropriate time to take Air Therapy is.....

- a) Madhyanh b) Mid- Night c) Sun Therapy d) Air therapy

10) Sitz bath is performed in this Method.

- a) Hydro therapy b) Mud Therapy c) Sun Therapy d) Air therapy

Q.2) Explain the importance of hydrotherapy and its effects on the body? (15)

Q.3) Explain the importance of Air bath and how it is used in the prevention of diseases? (15)

Q.4) Explain how much Mudra therapy affects on the body ? (15)

Q.5) Explain the effects of fasting on the body? (15)

Q.6) Explain the effects of hot water on the body? (15)

Q.7) Explain the importance of prevention sun therapy (15)

मराठी रुपांतर

सूचना 1) पहिला प्रश्न सक्तीचा आहे.

२) खालील सहा प्रश्नापैकी चार प्रश्नाची उत्तरे लिहा

प्र.1) खालील प्रश्नाची योग्य पर्याय निवडून उत्तरे लिहा. (20)

1) नैसर्गिक चिकित्सा ही पद्धत..... येथे उदयास आली.

अ) युरोप ब) जर्मन क) अमेरिका ड) भारत

२) रेनीभक्षण ही चीकीस्ता..... तत्वाद्वारे केली जाते .

अ) जलतत्व ब) अग्नीतत्व क) पृथ्वीतत्व ड) वायुतत्व

३) शीतलता, लघुता हे प्राकृत गुण आहेत.

अ) वायू ब) अग्नी क) जल ड) पृथ्वी

4) सूर्यचीकीस्ताचे जनक यांना म्हणतात.

अ) विल्सन ब) एडोल्फ जस्ट क) हिप्रोक्रेटीस ड) लुह कुह

५) पंकमन हे चिकित्सातत्त्वत येते.

अ) पृथ्वीतत्व ब) जलतत्व क) आकाश तत्व ड) वायू तत्व

६) मसाजचे प्रकार आहेत.

अ) ३ ब) ५ क) ६ ड) ४

७) उपवास हेचिकीस्ता आहे .

अ) जल ब) अग्नी क) आकाश ड) पृथ्वी

८) सुर्यास्नानातून शरीरास जीवनसत्व मिळते.

अ) अ ब) ब क) ड ड) इ

९) वायूस्नान घेण्याची योग्य वेळ ही आहे .

अ) मध्याक्य ब) मध्यरात्र क) सकाळ ड) दुपार

१०) मेहस्नाहन..... पद्धतीत करण्यात येते .

अ) जलचीकीस्ता ब) पृथ्वी चीकस्ता क) अग्नीचीकीस्ता ड) वायू चीकस्ता

- प्र . 2) जलचीकीस्ताचे महत्व सांगून त्याचे शरीरावर काय प्रभाव पडतो ते लिहा. [15]
- प्र .3) वायू स्नेहन महत्व सांगुण रोगनिवारणासाठी कसा उपयोग होतो ते लिहा . [15]
- प्र .4) मुद्राचीकस्ता शरीरावर कसा प्रभाव पडतो ते स्पष्ट करा [15]
- प्र 5) उपवासाचे शरीरावर काय परिणाम होतात ते स्पष्ट करा [15]
- प्र.6) उष्णजलाचे शरीरावर होणारे परिणाम स्पष्ट करा [15]
- 7) सुर्याचीकीस्नेचे रोगनिवारणासाठी महत्व विषद करा [15]
